

A Fővárosi Ítéletábra a Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a (jogtanácsos neve) jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. június 2. napján kelt 19.P.22.010/2015/4. számú ítélete ellen a felperesek részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy tizenöt napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a II. rendű alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint fellebbezési költségét.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket, a további 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési illeték a Magyar Állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével az I. rendű alperes per megszüntetésére vonatkozó kérelmét elutasította. A felperesek keresetét elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg a II. rendű alperesnek 15 napon belül egyetemlegesen 30.000 forint perköltséget. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára külön felhívásra 18.000 forint állam által előlegezett eljárás illetéket, míg megállapította, hogy további 18.000 forint állam által előlegezett eljárás illeték az állam terhén marad.

A felpereseknek a II. rendű alperes által kiadott és az I. rendű alperes által szerkesztett ... című napilap ...-ai lapszámában „...” című írásban foglaltak miatt előterjesztett sajtó-helyreigazítás iránti keresetet az Alaptörvény IX. cikkének (1), (2), (3) bekezdésében, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1), (2), (3) bekezdésében, az Smtv. 10. §-ában, 12. § (1), (2) bekezdésében, a Pp. 342. § (1), (2) bekezdésében, a 343. § (1) és (3) bekezdésében foglalt szabályozás alapján bírálta el, figyelemmel a PK 12. 13., 14. és 15. számú állásfoglalás rendelkezéseire.

Ugyanezen rendelkezések figyelembe vételével, elsőként a per megszüntetésére irányuló ellenkérelem okán azt vizsgálta, hogy a helyreigazítási kérelem joghatályos előterjesztésére mely időpontban került sor, illetőleg több kérelem előterjesztése folytán a törvényi határidők betartására kerültek-e a felperes részéről. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy tiltó rendelkezés hiányában a felperesnek módjában állt több kérelmet is előterjeszteni, a határidőben kért helyreigazítás mellőzését követően ugyancsak határidőben nyújtotta be keresetét a perbeli jogképességgel rendelkező I. rendű alperessel szemben. Így a per megszüntetése iránti kérelmet a Pp. 162. § (2) bekezdése szerint elutasította.

Az alperesi védekezés alapján, a felperések helyreigazítási kérelmének vizsgálata során arra az álláspontra helyezkedett, hogy az nem felel meg az Smtv. 12. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogszabályi követelményeknek. A helyreigazítási kérelemből nem állapítható meg az, hogy a felperések a közlés mely tényállításait tartják valótlannak, illetve megalapozatlannak, vagy álláspontjuk szerint az mely tényeket tüntet fel hamis színben, és ehhez képest melyek a való tények. Osztotta az I. rendű alperes azon hivatkozását, mely szerint a felperések által előterjesztett tartalmú helyreigazítási kérelem alapján a sajtószervnek nem áll rendelkezésére elegendő információ a kérelem alaposságának mérlegelésére, miután a valótlán tényközlés és a való tény hamis színben való feltüntetése logikailag egymást kizáró megvalósulási formái a jogsértésnek. Mindezek alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperések által igényelt helyreigazító közlemény 1., 3., és 4. bekezdése további vizsgálat nélkül elutasításra kell, hogy kerüljön, mert abból nem állapítható meg, hogy mit sérelmeznek a felperések a sajtóközleménnyel kapcsolatosan. A helyreigazítási kérelem 2. bekezdésében írtakkal kapcsolatosan az elsőfokú bíróság megítélése szerint a sérelmezett „Az önkormányzat 373 millió forint sikerdíjat számláz ki a saját cégének” közlés nem tartalmazza a felperések által hivatkozott valótlán tényállítást. Az I. rendű felperes költségvetésében a ... részére kifizetett díjak egy része sikerdíjként van megjelölve, ezt a kifejezést használta a Kft. ügyvezetője is a vagyongazdálkodási szerződésben százalékos mértékű megbízási díjként megjelölt tételekre összefoglalóan utalva. Ehhez képest nem elvárható és nem is jogsértő az I. rendű alperestől, hogy ne használja a hivatalos elszámolásokban is alkalmazott sikerdíj kifejezést. Így nem valótlán az a közlés, hogy sikerdíjat fizet az I. rendű felperes a saját cége részére, ennek összecszerúsége is megállapítható a költségvetésből, amely a tényállásban részletezettek szerint valóban 373 millió forintot tesz ki.

A felperések további hivatkozásai a sajtó-helyreigazítási eljárás kereteit meghaladták.

Az első fokon eljáró bíróság a kereseti kérelemben foglaltak pontatlansága okán elutasított három kérelmet érdemben sem találta alaposnak. Az első közlést, amely szerint az I. rendű felperes megjutalmazza saját cégét, a tényekből levont olyan következtetésként értékelte, amely helyreigazítás tárgya nem lehet. A már kifejtettek szerint a sikerdíj kifejezés használata nem jogsértő, a megjutalmazza kifejezés a szövegben a sikerdíjra utal. A ... megbízási díjának összevetése a ... üggyel a sajtószabadság része, a felperések pedig nem is jelölték meg e körben, hogy mi lenne a valótlán tényállítás. Hamis látszateltetés nem történt, a kifogásolt közlés bűncselekmény elkövetésére nem utal, csupán a nagy nyilvánosságot kapott eseményt használja fel a probléma volumenének szemléltetésére. A negyedikként sérelmezett szövegrész, mely a megbízási díj százalékos mértékére vonatkozik, szintén nem tartalmaz valótlanságot és hamis látszatot sem kelt. A költségvetés különböző sorainak összevetésével mindkét fél álláspontja levezethető, érvekkel alátámasztható. Szakmai vitában a sajtóper keretei között a bíróság nem foglalhat állást.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az I-II. rendű felperések terjesztettek elő fellebbezést,

amelyben az első fokú határozat megváltoztatásával a keresetnek megfelelő döntés meghozatalát kérték.

Hivatkoztak arra, hogy sem a jogszabályok, sem a bírói gyakorlat alapján nem húzható meg egyértelműen a határ a valótlan tényállítás és a hamis szín keltése között. Nem lehet taxatív meghatározni, hogy mely magatartások merítik ki pontosan a való tények hamis színben való feltüntetését, ezért az egyes sérelmezett közlések tekintetében a bíróságnak mérlegelési jog van abban, hogy az adott közlés valótlan állítás, vagy való tény hamis színben történő feltüntetése. Kereseti kérelmüket a sérelmezett közlés vonatkozásában vagylagosan tartották fenn, ezért nem dönthetett volna az elsőfokú bíróság úgy, hogy a kereset egyes részeit érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, a sajtó-helyreigazítási eljárásokra vonatkozó szabályok nem zárják ki a vagylagos kereseti kérelmek előterjesztését.

A „Mindennel együtt az önkormányzat 373 millió forint sikerdíjat számláz ki a saját cégének” közlés vonatkozásában kifejtett ítéleti indokolást iratellenesnek és tévesnek tartották. A sajtó-helyreigazítási kérelem és a kereset is tartalmazza mint valótlan állítást a „számláz ki” kifejezést, ezen közlés nem lehet elírás, különös tekintettel arra, hogy a cikkben két alkalommal is szerepel.

„A versenyszférában természetesen előfordul a 10-30 százalékos sikerdíj, de az állami-önkormányzati szektorban ... elhíresült ügylete óta nemigen volt példa” közlés vonatkozásában kifejtett indokolást szintén tévesnek tartották. Az általuk a perben hivatkozott határozatok szerint, ha a felperesek által folytatott szerződéskötési gyakorlatot összehasonlítják egy másik személy által folytatott szerződéskötési gyakorlattal, miközben a sajtószerző nem említi meg, hogy a nem felperes személy által folytatott szerződéskötések miatt büntetőeljárás van folyamatban, azt a hamis látszatot kelti, mintha a felperes is jogellenes szerződéskötési gyakorlatot folytatna.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az első fokú határozat helybenhagyására irányult.

A felperesek fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül. E körben az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi álláspontot osztotta, érdemi döntésével egyetértett.

A felperesek helyreigazítási kérelmük 1., 3., és 4. pontjában az alábbi helyreigazító közlemény közzétételét kérték:

1. „Valótlanul állítottuk, illetve valós tény hamis színben tüntettünk fel, mikor azt állítottuk, hogy az önkormányzat megjutalmazza saját cégét”.
3. „Valótlanul állítottuk, illetve való tény hamis színben tüntettünk fel akkor, amikor a ... által számlázott díjat sikerdíjként neveztük meg és ezt hasonlítottuk össze a versenyszférában megszokott sikerdíjakkal azt a látszatot keltve ezzel, hogy ezen díjak még az elhíresült ... ügynél is jelentősen magasabb összegek”.
4. „Valótlanul állítottuk, illetve valós tény hamis színben tüntettünk fel, mikor azt állítottuk, hogy a lakásbérbeadásnál 31 százalékos, a helyiség-bérbeadásnál pedig 16 százalékos a ... sikerdíj és ha a sikerdíjakat a továbbszámlázott közüzemi díjakra is kivetítjük, akkor valamivel több, mint 20 százalék jön ki”.

A PK 13. számú állásfoglalás II. pontja értelmében a perben csak az írásban közölt kérelemben megjelölt tényállítások helyreigazítását lehet kérni. Így a sajtó-helyreigazítás iránti perben előterjesztett keresettel szemben - a határozott kereseti kérelem előterjesztése mellett - további feltétel az, hogy az abban kért helyreigazítás szövege nem térhet el a pert megelőzően a sajtószerzőhöz eljuttatott helyreigazítási kérelem tartalmától. A peres eljárás során előterjesztett új

igények megengedhetősége esetén a sajtószerv eszne attól a lehetőségtől, hogy önkéntes helyreigazítást tegyen közzé. A peres eljárás során új igény érvényesítésének a megengedése ellentétben állna a sajtó-helyreigazítási eljárás általános szabályaival és az igényérvényesítésre nyitva álló határidők megkerülésére adna lehetőséget.

Az elsőfokú bíróság által helyesen idézett Smtv. 12. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogszabályi követelményekből következően a kérelemből egyértelműen ki kell tűnnie annak, hogy az érintett a sérelmezett közlés mely tényállítását tekinti valótlanak, vagy álláspontja szerint a sajtó mely tényeket tüntetett fel hamis színben és ehhez képest, melyek a való tények. Az a személy tehát, akiről valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel ennek megfelelő helyreigazítási kérelmet terjeszthet elő, azaz vagy a valótlan tényállítás, vagy a való tények hamis színben való feltüntetése okán igényelheti a helyreigazítást.

Ezért sajtó-helyreigazítási eljárásban nincs jogszerű lehetőség arra, hogy a felperes eshetőleg kereseti kérelmeket terjesszen elő. A sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó szigorú jogszabályi rendelkezések megkövetelik az olyan határozott kereseti kérelem előterjesztését, amelyben a sérelmet szenvedett fél állást foglal abban, hogy a kifogásolt közlés valótlan tényállítás, vagy a való tény hamis színben tünteti fel. A felperesi kérelem 1., 3., és 4. pontjában foglaltakból kitűnően a felperesi igényérvényesítés összemosódott, az nem felelt meg a sajtóhelyreigazítás iránti kérelem tartalmát illető követelményeknek. Ezért helytállóan döntött ezen pontok vonatkozásában az elsőfokú bíróság a kereset elutasítása mellett.

Tekintettel arra, hogy az első fokon eljáró bíróság a vizsgálatot érdemben is lefolytatta, a másodfokú bíróság csupán megjegyzi, hogy a „számláz ki”, valamint a sikerdíj kifejezés használata nem alapozza meg a felperesi igényérvényesítés jogszerűségét. A felperesek helyreigazítási kérelmükben nem a „számláz ki” kifejezés valótlanágát sérelmezték, hanem az adott szóhasználatot tartalmazó teljes állítást, a sikerdíj szót pedig maga az I. rendű felperes is alkalmazta költségvetési előirányzatában. A ... üggyel való összehasonlítás ugyancsak nem tekinthető jogsértőnek, az ezzel kapcsolatosan leírtak sem nyíltan, sem burkoltan nem utalnak bűncselekmény elkövetésére.

Fentiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság határozatát a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint helybenhagyta, lényegében annak helyes indokai alapján.

A perköltség viselés tárgyában a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott. Az I-II. rendű felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért kötelesek viselni a II. rendű alperes fellebbezési költségét, melynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán az állam által előlegezett 48.000 forint összegű fellebbezési illeték fele részének viselésére a II. rendű felperes köteles, míg a személyes illetékmentes I. rendű felperes a fellebbezési illeték rá eső részének megfizetésére nem kötelezhető, az a Magyar Állam terhén marad a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, és 14. §-a alapján. Az illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés ugyanezen rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. január 12.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő